

GÖTEBORGS UNIVERSITET
FÖRVALTNINGSHÖGSKOLAN

TILLSYN GRANSKNINGSFORMERNAS VÄRSTING

eller hur kontroll alltid slår ut (om)lärande

Vicki Johansson

Förvaltningshögskolan

Göteborgs Universitet

Tel: 031- 786 15 96

E-mail: Vicki.Johansson@spa.gu.se

GRANSKNING I PARTI OCH MINUT

Ackreditering

Utvärdering

Tillsyn

Revision

Certifiering

Kvalitets- och rankingsystem

m.m.....

VAFÖR OCH VAD ÄR VITSEN?

TILLBAKA TILL 70-TALET

KRITIK FRÅN VÄNSTER OCH HÖGER

Ineffektiv offentlig förvaltning och maktfullkomliga tjänstemän

LÖSNING FRÅN VÄNSTER

Förstärka voice
(”använda medborgare”)

LÖSNING FRÅN HÖGER

Förstärka exit
(”använda styrmedel från marknaden”)

DYNAMIK

**New Public Managementinspirerade
reformer**

genererar

**efterfrågan på möjligheter till
ansvarsutkrävande**

och därmed

efterfrågan på utfallsdata

GRANSKNINGARSTEORI 1

UNDERLAG FÖR

VERKSAMHETSFÖRBÄTTRING
ANSVARSUTKRÄVANDE

EFFEKTIVITET/LEGITIMITET

FÖRTROENDE

GRANSKNINGTEORINS PRAKTIK

(marknader, planekonomier, NPM-inspirerade system)

KOMPLEXA MÅL FÖRENKLAS

OÖNSKADE BETEENDEN GENERERAS

KORRIGERINGSÅTGÄRDER ESKALERAR

DE MATERIELLA GRUNDERNA FÖR RATIONELLT
HANDLANDE FÖRÄNDRAS

KOMPLEXA MÅL FÖRENKLAS

Bedömningskriterier

Explicitgörande

Icke transparens

OÖNSKADE BETEENDEN GENERERAS

Individ

Enhet

Organisation

KORRIGERINGSÅTGÄRDER ESKALERAR

Ekonomiska incitament

Legala incitament

DE MATERIELLA GRUNDERNA FÖR RATIONELLT HANDLANDE FÖRÄNDRAS

inre motivation ersätts av yttre,
professionell kompetens eroderar,
ansvarsberedskap ersätts av ansvarighet
public service motivation minskar

GRANSKNINGSTEORI 2

UNDERLAG FÖR

VERKSAMHETS**FÖRSÄMNING**
ANSVARSLÖSHET

INEFFEKTIVITET/ILLEGITIMITET
(**KORRUPTION?**)

MISSTRO

KAN KONTEXT- OCH SITUATIONSBUNDEN GRANSKNING SKAPA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ETT ANNAT (VETTIGT) LÄRANDE

